Бүгүн бэчээт—күнэ

В.И. Ленин „Правда“ хаһыаты аадьа олорор. (РСФСР искусствотын үтүөлээх деятелэ П.В. Васильев уруһууйа).

ССТА фотохрониката

Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАҤА

ССКП ӨЛӨӨННӨӨҺҮ РАЙКОМУН уонна ҮЛӘҺИТТӘР ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҺЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Оленекского райкома КПСС и Оленекского районного Совета депутатов трудящихся

Тахсара 11 сыла
№ 36 (1114)
Ыам ыйын
5
күнэ
БАСКЫҺЫАНКЬА
1968 сыл

Сыаната 1 харчы

Бүгүн Карл Маркс төрөөбүтэ 150 сыла туолар

НАУЧНАЙ КОММУНИЗМЫ

төрүттээччи

1968 сыл ыам ыйын 5 күнүгэр Карл Маркс—научнай коммунизмы төрүттээччи, гениальнай мыслитель, төлөннөох революционер, аан дойду пролетариатын учуутала уонна сирдьитэ төрөөбүтэ 150 сыла туолар.

Карл Маркс бэйэтин биир санаалаабын, эрэлээх соратнигын Фридрих Энгельсы кытта бииргэ историяҕа саамай революционнай кылаас—пролетариат общественнай олох түһүлгэтигэр тахсыбыт, киһи-аймах историятын тосту уларыйыылаах кэмигэр коммунизм иһин охсуһуу знамятын өрө көтөхпүттэрэ. Маркс уонна Энгельс теоретическай, практическай үлэлэрэ бүтүннүүтэ ити кылаас политическай, идейнэй сайдыытыгар көмөлөспүтэ.

Маркс улуута историческай сайдыы хаамыытынан бүтүннүүтүнэн туруорулуубут боппуруостарга эппиэти биэрбитигэр буолар. Маркс киһи общественнай өйүгэр-санаатыгар улууканнаах тосту уларыйыыны оҥорбута, историческай сайдыы сокуоннарын табатык көрдөрөр пролетариат научнай мировоззрениетын айан таһаарбыта. Кини социализмы утопияттан наукаҕа кубулуппута, капитализм мүччүргэнэ суох өлүүтүн, коммунизм өрөгөйдөөһүнүн төрүттээбитэ. К. Маркс рабочай кылааһы кини көлөһүннээһиннээх тутулу көмөөччү, социалистическай общественны айаччы буолар историческай оруолун өйдөтүүнэн сэбиилээбитэ, революционнай теорияны рабочай маассабай хамсааһынын кытта холбоохун суолларын ыйбыта.

Пролетариаты босхолуур иһин охсуһуу Маркс олоҕун уонна үлэтин сүрүн ис хоһоонунан буолбута, кини ити охсуһууга дохсун дуһатын уоҕун-кылын бүтүннүү биэрбитэ. „Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!“ диэн бойобуой девиһинэн Маркс уонна Энгельс аан дойду тэрээһиннээх коммунистическай хамсааһынын саҕалаабыттара.

Маркс олоҕун суола ураты ыарахан. Кинини Европа бары дойдуларын реакционнай күүстэрэ эккирэтэллэрэ, буржуазия идеологическай батаһын тутаччылар сойуолуулларга. Ол эрээри пролетарскай революционер иэһигэр мунура суох бэриниилээх Маркс бары эриирдэри-мускуурдары эр санаалаахтык тулуйбута.

Революционнай охсуһууга, олоҕун кыһалҕаларыгар Маркска бойобуой көмөлөһөччүтэ, саамай чугас доҕоро—Энгельс дьиҥ чахчы эрэллээх, туһалаах көмөҥ мэлдьи оҥороро. Кинилэр иккиэн бииргэ эпоха революционнай событиеларын үөһүгэр турбуттара, бииргэ пролетариат революционнай үөрэҕин ырытан оҥорбуттара.

К. Маркс уонна Ф. Энгельс өлбүттэрин кэнниттэн кинилэр дьыалаларын марксизмы саҥа историческай усулуобуйаҕа сайыннарбыт В.И. Ленин салҕаабыта.

Пролетариат кылаассабай охсуһуутун бары кэрдиис кэмнэригэр марксистскай идеялар олохха дьоҕурдаахтарын көрдөрбүттэрэ. Ити идеялар пролетариат бэйэтэ туспа политическай күүскэ кубулуйбут, пролетарскай революция армиятын үөскээһиннэ саҕаламыт кэмигэр—монополиялар иччиларинээҕи капитализм эпохатыгар сүүкэн оруолламмыттара.

Биһиги хаһыаппыт 497 экземплярынан тахсар. Биирдии ыалга хастыы да киһи ааҕарын учуоттаатахха ити ахсаан икки-үс төгүл элбиир. Ол хас биирдии ааҕаччы тус-туспа интэриэстээх, ирдэбиллээх. Ону толороргo хаһыаты оҥорон таһаарыы, биллэн турар, редакция үс үлэһитигэр дэбигис кыаллыбат. Хаһыаты дьоҥно хайаан да биһирэтэр гына оҥоруу биһигиттэн ирдэнэрэ булгуччулаах. Онуоха сүрүн тирэҕинэн редакция күннэтэ быстыспат сибээһи тутуһар үлэ араас салааларыгар үлэлиир корреспонденнара буолаллар.

Урукку советскай-хаһаайыстыбаннай үлэһиттэр билигин үксүлэрэ пенсионердар, били „кырдьаҕаһы хаһахха хаалыы сылдьан сүбэлэт“, диэн өс хоһоонун үгэһинэн хаһыакка бэрт элбэх наадалаах боппуруоста-ры көтөҕөллөр. Холобур бу соторутааҕыта кырдьаҕас коммунист, совхоз Дьэлигдэттээҕи отделениетын таба иитэр ыстаадатын биригэдьиирэ К.А. Игнатьев коммунист холобур буолуохтааҕын туһунан наадалаах боппуруоһу көтөхтө. Ити ыстатыйаны ааҕааччылар сэнээрдилэр. Билигин дьүүллэһии бара турар. Бу ыстатыйаны өйөөн уонна толору биһирээн кырдьаҕас коммунист, пенсионер С.Д. Христофоров „Эрэлбит ыччат“ диэн оройуон ыччаттара уонна комсомолецтара аҕа көлүөнэ үлэҕэ үгэстэрин хайдах толорон иһэллэрин уонна толоруохтаахтарын туһунан бэртээхэй ыстатыйаны суруйда.

Бу дьылга үктэнэн баран итинтэн ураты үгүс үчүгэй матырыйааллар сурулуннулар. Ол курдук оройуоннааҕы государственнай статистика инспектора таб. Игнатьев Н.В. совхоз экономикатын салгыы туһсарар, ордук хаһаайыстыба саамай дохуоттаах салаата буолааччы таба иитиититтэн үгүс барсыылар, таба этин себестоимоһын намтатар тустарынан ыстатыйаллары бэчээттэттэ. Биһиги активнай корреспондеммыт райпо хаһаайыстыбаннай ыскылаатын сэбиэдиссэйэ таб. Христофоров И А. комсомол 50 сылын көрсө уонна оскуола боппуруостарыгар бэргээхэй матырыйаалы с у р у й д а. Маны таһынан кини үлэҕэ хамнаска күөрэйтэлиир итэҕэстэргэ-быһаҕастарга эйэлэһимтиэтэ суох сыһыаннаһар. Райпо ыскылааттарын туһунан ыстатыйатыгар райпо салалтата күн бүгүнүгэр диэри дьаһал ыла илигэ хаһыат сигналыгар суолта биэрбэтин көрдөрөр.

Итинтэн ураты биһиги активнай корреспонденнарбыт Ээйиктэн учуутал С. Христофоров, Дьэлигдэттэн зоотехник Н. Андреев, Харыйалаахтан табаһыт С. Христофоров, Победаттан ветеринарнай фельдшер М. Семенов, оройуон киниттэн т.т. Михайлов П. Н., Игнатьев Н. В., Христофоров И.А. о.д.а. редакция тирэҕэ буолаллар.

Ол эрээри биһиги бастыҥ опыты тарҕатыыга уонна ыччаты иитии үлэтигэр өссө да аҕыйах матырыйааллары бэчээттиибит. Корреспондентскай рейдэлэри ситэ тэрийбэппит, „редакция төгүрүк остуолун“ тула араас идэлээх дьону түмэн истиҥник сэһэргэһиини өссө да аҕыйахтык оҥоробут.

Ити итэҕэстэри туоратарга нэһилиэк аайы баар корреспондентскай постар улахан көмөҥү оҥоруохтаахтар. Ону олохтоох партийнай тэрилтэлэр, нэһилиэк Советтара быһаччы салайар, хонтуруоллуур эбээһинэстээхтэр.

Саамай кылаабынайа үлэһиттэртэн киирэр үнсүүлэри, көрдөһүүлэри редакция тиһэҕэр тийэ туруорсар, үлэһиттэр кыһалҕаларыгар төһө кыалларынан көмөлөһөр, суһал сигналларга быһаччы дьаһаллары ылар.

ССКП XXIII съезһэ бэчээт оруолун хаһаанҥытааҕар да үрдэтэр соругу туруорбута. Пятилетка дьаһалларын кыайыылаахтык толорорго хаһыат суолтата улахан. Билигин хаһыат уонна корреспонденнар сүрүн соруктарынан В.И. Ленин төрөөбүтэ 100 уонна Ленинскэй комсомол төрүттэммитэ 50 сылларын көрсө норуоту айымньылаах үлэҕэ көҕүлүүр матырыйааллары бэчээттээһиин соруга турар. Онно корреспонденнар кыттыылара быһаарар суолталаах.

Советскай бэчээт күнүнэн редакция бары корреспонденнарын эҕэрдэлиир, инники үлэлэригэр ситиһиилэри баҕарар!

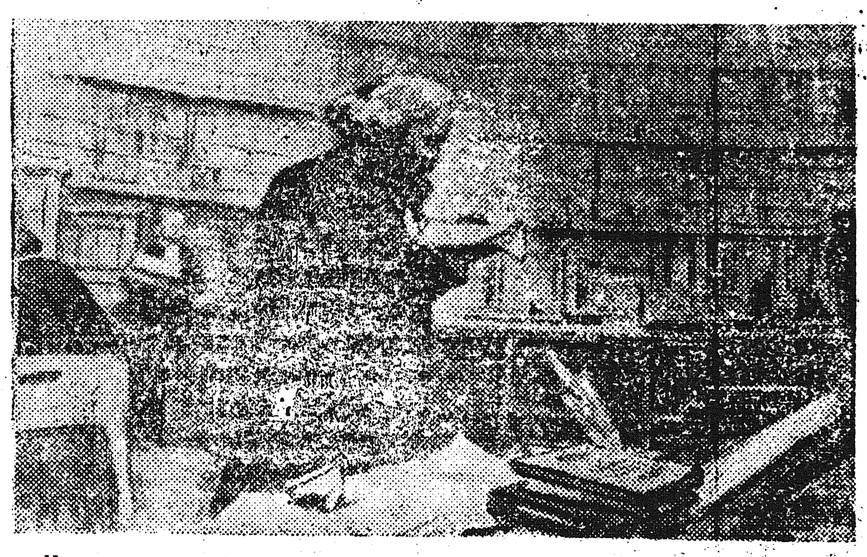

Художниктар Л. Миньков уонна М. Романов уруһууйдара „Карл Маркс Лондоҥа Британскай музей аадьар сааратыгар.“

ӨЛӨӨН БЫРААҺЫННЬЫКТААТА

Өлөөн бөһүөлэгин үлэһиттэрэ пятилетка үһүс сылын Маайын улаханнык үөрэн-көтөн тураа-бырааһыннньыктаатылар.

Муус устар 30 күнүгэр ССКП райкомун уонна райсовет исполкомун бөһүөлэк үлэһиттэрин кытта холбоһуктаах, үгүс киһилээх үөрүүлээх мунньахтарыгар Пиэрибэй Маай туһунан дакылааты райсовет исполкомуна председателя соловьйаччы таб. Михайлов П.Н. оҥордо.

Ыам ыйын 1 күнүгэр бөһүөлэк үлэһиттэрэ бука бары демонстрацияҕа тарыстылар. Кинилэри трибуунаттан ССКП райкомун райсовет исполкомун, онуу тэҥэ общественнай тэрилтэлэр уонна үлэһиттэр обществоларын представителлэрэ үөрүүлээх бырааһыннньыгынан истиҥник эҕэрдэлэтилэр.

Үчүгэй сонуннар

Орто оскуола типовой спортивнай саалатын тутуутугар оройуон общественнай тэрилтэлэрэ тутуу маһын бэлэмнээтилэр. Онно оройуоннааҕы сибээс узела, райсовет, коммунальнай предприятиелар уонна туспаран оҥоруу комбината, аэропорт, милиция оройуоннааҕы отделениета о.д.а. тэрилтэлэр активнайдык кытыннылар. Спортивнай саала бэрэбинэтэ үксэ орто оскуола тиһигэр киллэрилиннэ.

Өйүүн—радио күнэ!

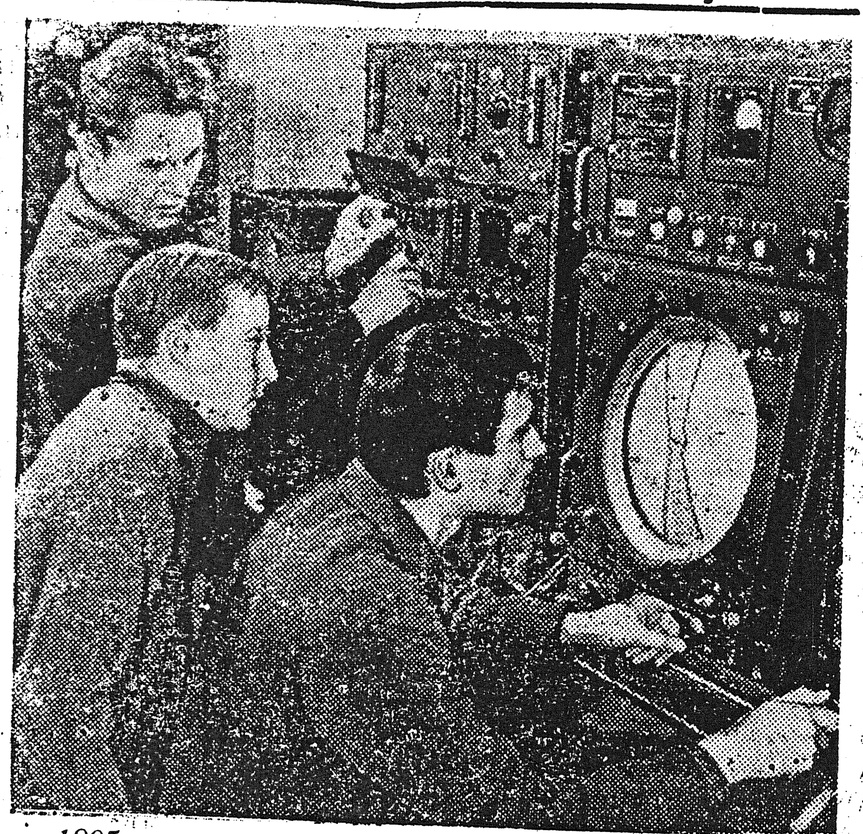

1895 сыллаахха ыам ыйын 7 күнүгэр нуучча улуу ученайа А.С. ПОПОВ аан дойдуга аан маҥнайгы радионан биэриини олохтообута. Бу күн радио төрүттэммит күнүнэн аҕыллыбыта. Биһиги биир дойдулаахпыт гениальнай айыыта наука уонна техника сайдыытыгар саҥа эпоханы саҕалаабыта. Советскай былааһы олохтооһун эрэ кэнниттэн радио рабочайдар уонна бааһынайдар государстволарыгар үчүгэйдик сулууспалаабыта. Үйэ аҥарын устата радио биһиги дойдубутугар баараҕайдык сайынна, маассаны коммунистыы тыыҥҥа иитиигэ саамай сүрүн орудиенан буолла. Бэйэлэрин традиция буолбут бырааһынныктарын радиопромышленность, радиовещание, телевидение үлэһиттэрэ уонна связистэр этэрээттэрэ, сүүһүнэн ахсааннаах радиолюбителлэр саҥа ситиһииларинэн көрсөллөр.

Снимокка: Казаннаабы радиоклуб чилиэннэрэ В. Роднов уонна Н. Валеев радиолокационнай станция тутулун үөрэтэллэр. Хаҥас преподаватель Виталий Попов. Бу радиоклуб оборонной үлэҕэ ситиһииларин иһин ДОСААФ КК Бочуотунай грамотатынан наҕараадаламмыта. Бу кулуупка сүүһүнэн кыргыттар уонна уолаттар дьарыктаналлар. Кинилэргэ үчүгэйдик оҥоһуллубут радиотехникаҕа, телефоннай-телеграфнай сулууспаҕа уонна радиолокацияҕа кабинеттаахтар уонна кылаастардаахтар.

Бу күннэргэ совхоз Харыйалаахтаабы отделениетын ыстаадалара үөрү төрөтөр сирдэрин диэки—туундара чугаһыгар кэһиллөр. Үгүс ыстаадалар төрөтөр миэстэлэрин хайыйэҕэ буллулар.

Эһиги бу снимокка көрөр балаккаларгытыгар соторутааҕыта бу отделение табаһыттара мустан пятилетка үһүс сылыгар ылыахтаах кирбиилэрин быһаарсыбыттара. Таба иитиитин хаалыыттан таһаарар соругу, ыстаада биригэдьиирдэрэ бу хаар үрдүнэ сүтэрбит табаларын үөрү төрөтүү хампаанньата саҕаланыар диэри булар итиэннэ билигин баар табаны биирдэ өлөрбөккө иитэр соругу туруоруммуттара.

Табаһыттар ити соруктарыны толорор иһин бу күннэргэ дьүккүөрдээхтик үлэлии сылдьаллар.

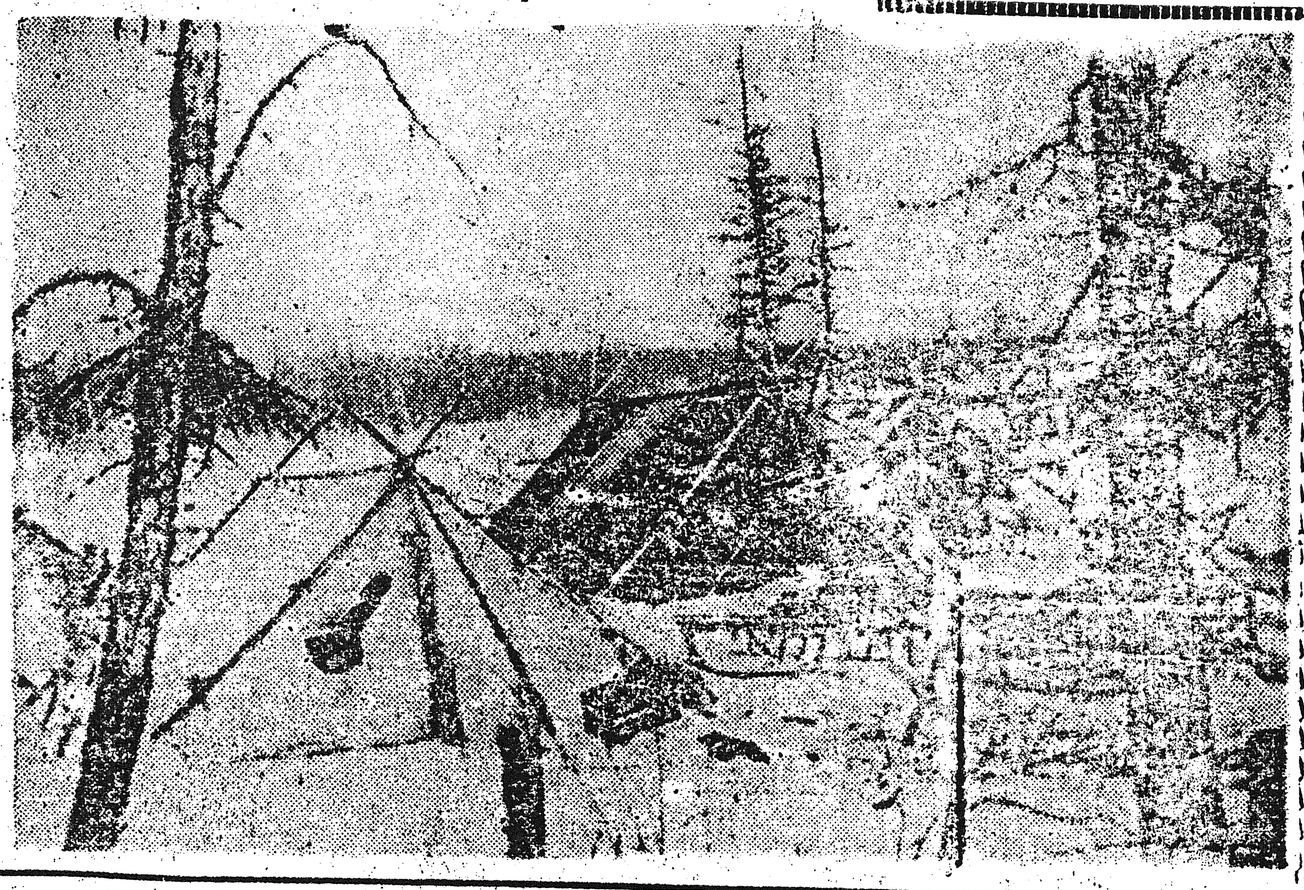

ЫСТААЛ БӨРҮӨЛЭЭХ ТАБААРЫСПЫТ

Аан дойду бары үлэһиттэрэ хас үүнэр күнү буола турар политическай быһыыны-майгыны ырытар, олоҕу-дьаһаҕы, үлэни сырдатар араас тыллаах-өстөөх бэйэлэрин хаһыаттарын аҕыйыттан саҕалыыллар. Оттон маассаны ол хаһыаттары кытта быһаччы сибээстээччилэр — корреспонденнар.

Биһиги хаһыапыт биир активнай корреспонденынан Н.В. Игнатьев буолар. Кини государственнай статистика оройуоннаах инспекторынан үлэлиир. Марксизм-ленинизм төрүттэрин үөрэтэр куруһуок пропагандиһа. Ол эрээри кини бириэмэни сөптөөхтүк гуһанан таптыыр корреспондентскай идэтинэн дьарыктанарын умнубат.

Николай Васильевич чопчу туспа сыаллаах-соруктаах корреспондент быһыытынан аҕааччыларга биллэр. Кини экономика боппуруоһун сырдатар, биһиги оройуоммут усулуобуйатыгар сөп түбэһиннэрэн саҥаны, бастыҥы олоххо киллэрэргэ кыһанар. Ол курдук совхоз экономикатын бөҕөргөтүүгэ туһааннаах ырытыылары, этиилэри оҥорор.

Биһиги кэммит сайдыытын биир сыдьаан уратыынан бары хаһаайыстыбалары научнайдык ырытыллыбыт экономическай аҕыыларга олоҕуран салайыы. Бу өттүнэн ыллахха оройуоммут биир бөдөҥ хаһаайыстыбатыгар „Өлөөн" совхозка баар итэҕэстэр тустарынан Николай Васильевич саамай сөпкө суруйар. Чочуллубут экономическай суоттааһыннарга олоҕуран совхоһу өссө барыстаах оҥорорго сөҕтөөх этиилэри киллэрэр.

Совхоз специалистара таб. Игнатьев Н.В. көтөҕөр экономическай ырытыыларыгар, хаһаайыстыбаны аҕаан-суоттаан салайыыга бэйэлэрин сүрүн болҕомтолорун туһаайыах тустаахтар.

Хаһыат активнай корреспондена Н.В. Игнатьев ыстаал бөрүөтэ инникитин даҕаны үчүгэйи, кэрэни, саҥаны сайыннарар туһугар сыппаабакка үлэлиригэр баҕарабыт!

Х. ПАВЛОВ.

Чехословакияҕа Карл Маркс төрөөбүтэ 150 сыла туолуутунан сибээстээн тахсыбыт саҥа почтовай марка.

Биһигини комсомол иитпитэ

ЛЕНИНСКЭЙ КОМСОМОЛ 50 сылын КӨРСӨ

Тыа нэһилиэктэригэр 1938 сылтан комсомольскай тэрилтэлэр тэриллибиттэрэ. Оччолорго культбаза культурнай мероприятиелар ыытыллар соҕотох кииннэрэ этэ. Бастыҥ ыччаттартан түүлээх тутааччылары, ликбез учууталларын, комсомольскай тэрилтэ секретардарын бэлэмниилэрэ, курска үөрэтэллэрэ. Манна үлэ стахановецтарын үөрэтии эмиэ тэриллэрэ.

Ордук активнайдары комсомолга ылаллара. Кирбэй нэһилиэгиттэн аан маҥнайгыннан Батакаев В.С., Константинова Е.Н. комсомолга киирбиттэрэ.

Мин 1938 сыл сааһыгар кулун тутарга Өлөөн—Кирбэй икки ардыларынаабы дьаамҥа олорбутум. Ол кэмнэ комсомол райкомун представителэ Скобелев Г. Кирбэйгэ тахсан комсомольскай тэрилтэни олохтообута. Онно аан маҥнайгыннан Тимофеев Н.М., Семенов И.Е., Семенов Х.Д., Христофоров А.С. уонна мин комсомолга киирбиппит. Саҥа комсомольскай тэрилтэбит секретарынан Батакаев В.С. быыбардаммыта. Саҥа олох тутуутун күүрээнэ биһигини комсомолецтары әлбэҕи биэргэ көрөргө угуйара. Партийнай тэрилтэлэр суохтара, салайар үлэни комсомоллар бэйэбит ыытарбыт.

Ити саҕана райкомол секретарынан Пахомов С.А. үлэлээбитэ, кини ыалдьан барбытын кэннэ П. Спиридонов, Г. Софронов секретардаабыттара.

Мин 1938 сыл сааһыгар колхоз суоччуттарын бэлэмниир 3 ыйдаах курсу бүтэрэн баран Кирбэйгэ „Кыһыл маяк" табаарыстыбаҕа суоччуттаабытым уонна нэһилиэк Советын солбуйар председателинэн үлэлээбитим. Комсомоллар үөрэҕэ суохтары үөрэхтээһиннэргэ быһаарар оруолу ылар быт. Ордук Константинова Е.Н., Семенов Н.В., Афанасьев Х.Н. үгүс үлэлэри ыыталлара. Ол түмүгэр 1940 сыллаахха кэлэ сылдьыбыт правительственнай комиссия Кирбэй нэһилиэгин олохтоохторо бары аҕарга-суруйарга үөрэммиттэрин бигэргэппитэ. Ити дьыл Кирбэйгэ „Ленин суола" колхоз тэриллибитэ. Колхоз председателинэн активнай комсомолец Батакаев В.С., солбуйаччынан мин быыбардаммыппыт. Билигэ-көрүүгэ дьулуурдаах комсомолеһы Батакаев Василий Степановичы үөрэххэ ыыппыттара. Ол кэнниттэн колхоз председателинэн эмиэ комсомол чилиэттэрэ Семенов Н.В., Семенов А.П. үлэлээбиттэрэ. Миигин райкомол инструкторынан анаабыттара, онно үс сыл үлэлээбитим. Онтон нэһилиэкпэр тахсан колхозтар бөдөҥсүйүөхтэригэр диэри председателлээбитим.

Комсомол хайа тэриллибит кэмиттэн ахсаан өттүнэн үүнэн, ордук активнай комсомолецтар эмиэ тэҥнэ сайдыспыттара, үүммүттэрэ. Дьэлингдэттэн Софронов А.В., Өлөөнтөн Христофоров А.А., Николаев В.С. колхоз председателлэригэр тиийэ үүммүттэрэ. Комсомол чилиэттэрэ Иванов Н. И., Петров Н.С., Иванов Н.В., Типянова А.Н., Николаева А.Н., о.д.а. комсомольскай үлэҕэ активнайдык кытталлара.

Киһи олоҕу олорон, сааһыран ааспыт кэмнэрин саналаатаҕына, ордук үөрүүлээх кэминэн комсомолга сылдьыбыт, иитиллибит кэмэ буолар әбит. Комсомол сылдьан саҥа олоҕу тутуукка кыттыбыппынан киэн туттабын. Онон әдэр дьоннор олоххут кэрэ уонна үөрүүлээх кэмэ ордук бааһ ис хоһоонноох, умсугутуулаах буоларын туһугар үгүстүк үлэлиэх, үөрэниэх тустаахтыт.

П. КИРИЛЛОВ,
оройуоннаа колхоһунай тутуу ветерана.

Редактор оннугар
Н. ВИНОКУРОВ.

ССКП райкома коммунист Константинов С. С. таптыыр кэргэнэ

КОНСТАНТИНОВА
Парасковья Афанасьевна

үһүн ыарахан ыарыы кэнниттэн бу дьыл муус устар 26 күнүгэр өлбүтүттэн дириҥ кутурваннарын тиэрдэллэр.

„Өлөөн" совхоз дирекцията, рабочкома, Кирбэй сельскэй Совета, отделение салаатата

КОНСТАНТИНОВА
Парасковья Афанасьевна

бу дьыл муус устар 26 күнүгэр үһүн ыарахан ыарыыттан өлбүтүттэн, кини аймахтарыгар кутурваннарын тиэрдэллэр.

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөөн бөһүөлэгэ, Октябрьскай уулусса 16 №-рэ. Телефон—51

Өлөөн оройуоннаабы типография Тиэсэр ахсаана 497 Сакаа ын №-рэ 36